

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-729/16-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola Luby, okres Cheb
Sídlo	Masarykova 178, 351 37 Luby
E-mail právnické osoby	zus-luby@seznam.cz
IČ	47 723 629
Identifikátor	600 066 568
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Vladimír Vrba
Zřizovatel	Město Luby
Místa inspekční činnosti	Masarykova 178, Luby; Školní 254, Plesná a Sportovní 206, Skalná
Termín inspekční činnosti	2. – 4. listopadu 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

1. Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu základní umělecké školy s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání a jeho naplnění podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
2. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v základní umělecké škole podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2015/2016 a 2016/2017 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní umělecká škola Luby, okres Cheb (dále „škola“, „ZUŠ“) vykonává v souladu se zápisem ve školském rejstříku činnost základní umělecké školy v uměleckém oboru hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém. Výuku organizuje v individuální, skupinové a kolektivní formě.

Počet žáků, přihlášených ke studiu uměleckých oborů, se v hodnoceném období udržuje na přibližně stejné úrovni (škola každoročně k 30. září vykazuje cca 250 žáků). V termínu inspekční činnosti škola vzdělávala 261 žáků, tj. o 11 více, než je nejvyšší povolený počet žáků ve škole (250). Většina žáků (208) je zařazeno do I. stupně základního studia. Škola nevzdělává žáky v rozšířeném studiu ani žáky dospělé. Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami neidentifikuje.

Většina žáků studuje hudební obor, ve výtvarném oboru je zapsáno pouze osm žáků, v literárně-dramatickém oboru škola již pátým školním rokem nevzdělává žádné žáky.

Výuka probíhá v pěti místech poskytovaného vzdělávání, v sídle školy v Lubech se vzdělává přibližně polovina žáků, pro ostatní výuka probíhá na odloučených pracovištích ve Skalné, Plesné, Novém Kostele a Libé.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vizi a strategickou koncepci svého rozvoje škola zformulovala se střednědobým horizontem ve školním vzdělávacím programu (dále „ŠVP“), který je naplňován od školního roku 2012/2013. Strategie reflektuje úzkou vazbu školy na kulturní život města a dalších obcí, ve kterých probíhá vzdělávání. Hlavní vizí je rozvoj kulturních, uměleckých a zejména sociálních kompetencí žáků. Některé koncepční záměry (např. příprava žáků na uměleckou dráhu, účast žáků literárně-dramatického oboru v soutěžích) již neodpovídají reálné činnosti školy a vyžadují aktualizaci.

Řízení školy je založeno na každodenním neformálním setkávání ředitele školy s pedagogickými pracovníky a vzájemném předávání operativních informací, zejména provozních. Pedagogické procesy monitoruje ředitel školy průběžně formou krátkých vstupů do vyučovacích hodin a zejména návštěvami závěrečných třídních přehrávek v hudebním oboru a sledováním výsledků tvorby žáků výtvarného oboru. O hodnocení výuky nebo kontrole dokumentace nevede ředitel školy žádné záznamy, kontrolní a hodnotící procesy nejsou plánovány ani vyhodnocovány. Záznamy z jednání pedagogické rady nedokladují projednávání zásadních pedagogických dokumentů ani komunikaci o kvalitě vzdělávání. Opatření ke zkvalitňování vzdělávání žáků přijímá nahodile nebo vůbec. Neúčinnost kontrolních mechanismů se projevila např. v oblasti vedení povinné dokumentace. Některé třídní knihy neposkytovaly průkazné údaje o průběhu vzdělávání, někteří učitelé nezaznamenali seznámení žáků se školním řádem a pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví. Uvedené nedostatky škola v průběhu inspekční činnosti odstranila. Obsah základního uměleckého vzdělávání škola od prvního vydání ŠVP nevyhodnotila z hlediska jeho aktuálnosti; školní vzdělávací program tak poskytuje rodičům i žákům informace, které

neodpovídají sledovanému vzdělávání ve škole, např. výtvarný obor je koncipován s úzkým zaměřením na keramickou tvorbu, přesto jsou mezi cíli vzdělávání uváděny např. znalosti a dovednosti v oblastech základy fotografie a práce s novými médii, pro jejichž realizaci nemá škola materiální vybavení.

Systém vlastního hodnocení školy se týká především evidence a zveřejňování průběžných výsledků vzdělávání žáků. Systém hodnocení pedagogických pracovníků vytvořen není, motivační složky platu jsou jim přiznávány jen výjimečně. V průběhu hodnoceného období škola vykazovala stabilně úsporu přibližně 1,9 přepočteného počtu pedagogických pracovníků oproti normativně stanovenému počtu, přestože sedm až osm pedagogických pracovníků vyučovalo pravidelně hodiny nad stanovený týdenní rozsah (tzv. nadúvazky) v počtu cca pět hodin týdně na jednoho učitele. Přidělení tzv. nadúvazku považuje ředitel školy za finanční motivaci pro učitele. Vyšší počet tzv. nadúvazkových hodin většiny učitelů však omezuje prostor pro jejich kvalitní přípravu na výuku i pro odborný rozvoj formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Ve svém profesním rozvoji jsou pedagogové spíše pasivní, vedení školy je nevede k účasti na kurzech a seminářích. Těch se v hodnoceném období zúčastnili pouze tři učitelé (včetně ředitele) z celkových čtrnácti. Téměř 30 % učitelů nemá odbornou kvalifikaci ani nestuduje k jejímu získání; vzhledem k níže uvedeným nedostatkům zjištěným v průběhu vzdělávání vyžaduje oblast pedagogického vedení výrazné zlepšení.

Při přijímání žáků škola respektuje rovný přístup; přijímá všechny uchazeče. Pro přípravné studium správně zjišťuje předpoklady uchazečů pro vzdělávání, pro základní studium I. stupně však nekoná právním předpisem požadované komisionální talentové zkoušky. Vzhledem k velké fluktuaci žáků zejména během prvních měsíců školního roku je nekonání talentových zkoušek rizikem pro dosahování kvalitních výsledků vzdělávání.

Škola vytvořila motivační systém úplaty za vzdělávání, např. poskytuje finanční úlevu pro sourozence (snížená platba v případě, že základní tarif již zákonní zástupci platí za jiné dítě z rodiny) nebo pro žáky, kteří studují dva umělecké obory nebo v rámci hudebního oboru více nástrojů. Žáci si mohou v případě potřeby a zájmu zapůjčit od školy hudební nástroj za minimální úplatu.

Po materiální a technické stránce (hrnčířský kruh, notebook, nástroje, mikrofony, stojany na noty apod.) je budova ZUŠ v Lubech dostatečně vybavena, škola postupně obměňuje a doplňuje nástroje a pomůcky. Žáci mají kromě individuálních učeben k dispozici pracovnu pro výtvarný obor a malou zkušebnu, kde se mj. uskutečňuje sborový zpěv a občasné vystoupení žáků. Výuka na odloučených pracovištích ZUŠ v Plesné, ve Skalné, v Novém Kostele a v Libé probíhá v propůjčených prostorech místních základních škol s adekvátním vybavením. Škola nemá k dispozici prostory na prezentaci výtvarných prací žáků. Výtvarnému oboru věnuje ředitel školy mnohem menší pozornost než oboru hudebnímu, dokladem je např. stav prostor pro výuku výtvarného oboru, ve kterých není zcela zajištěna bezpečnost a ochrana zdraví žáků (prašnost, stísněné prostory, nezabezpečení polic a pracovního materiálu). Ostatní prostory školy byly bezpečné, jejich uspořádání a vybavení vytvářejí ve škole příjemné a zdravé prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hudebním oboru byla výuka hodnocena ve studijních zaměřeních realizovaných podle školního vzdělávacího programu na I. stupni základního studia v individuální formě: hra na saxofon, hra na zobcovou flétnu, sólový zpěv, hra na kytaru a keyboard.

Výuka zpěvu, hry na kytaru a keyboard probíhala v souladu s odbornou kvalifikací vyučujících a měla jasné prvky znalostí metodiky a didaktiky vyučovaného předmětu, byla vedena velmi kvalitně. Učitelé hry na zobcovou flétnu byli odborně kvalifikovaní k výuce na jiný hudební nástroj, učitel hry na saxofon není odborně kvalifikovaný; tyto skutečnosti ale neovlivnily výrazně negativně průběh výuky, ojediněle se vyskytly nedostatky ve využití metodických postupů.

V průběhu výuky kladou vyučující na žáky jasné požadavky, se vzdělávacími cíli ale většinou žáky na počátku hodiny neseznamují ani nevyhodnocují jejich splnění v závěru, slovní hodnocení práce žáků probíhá většinou pouze průběžně během vyučování. Vyučující volí formy a metody výuky odpovídající stanoveným výukovým cílům a obsahu vzdělávání. Většina vyučujících výuku názorně podpořila ukázkou hry na hudební nástroj.

Zhlédnutá výuka rozvíjí instrumentální a hudebně praktické dovednosti žáků, jsou respektovány studijní předpoklady žáků a jejich specifické potřeby, žákům je poskytnut dostatečný prostor na relaxaci a obnovení sil.

Ve sledované výuce sólového zpěvu bylo patrné, že znalosti vyučující získané studiem a praxí slouží k poskytování vynikajících metodických a didaktických postupů. Jednalo se o empatickou výuku vhodně zohledňující a dále rozvíjející již získané znalosti a dovednosti žáka. Práce vyučující sólového zpěvu převyšovala výrazně standard školy.

Ve sledované výuce hry na saxofon byly patrné prvky rutinní praxe dlouholetého hudebníka, byly voleny nemoderní metodické postupy, které sice vedou žáka k získání dovednosti hry na hudební nástroj, ale zcela opomíjejí rozvoj hudebnosti žáka a jeho kulturních kompetencí a kompetencí k umělecké komunikaci.

Kolektivní výuka byla hodnocena ve studijních zaměřeních realizovaných na I. stupni základního studia ve studijním zaměření hudební nauka a ve společné výuce sborového zpěvu a komorní a souborové hry (kytary).

Vyučující hudební nauky splňovali kvalifikační předpoklady pro výuku v ZUŠ, výuka ale neprobíhala v souladu s odbornou kvalifikací vyučujících pro konkrétní předměty, tato skutečnost ale neovlivnila výrazně negativně průběh výuky. Vyučující ve studijním zaměření sborový zpěv, komorní a souborová hra probíhala v souladu s jejich odbornou kvalifikací, což se pozitivně odrazilo v kvalitním průběhu vzdělávání.

Ve výtvarném oboru byla sledována plošná a prostorová tvorba všech žáků ve dvou skupinách. Materiální vybavení výtvarného ateliéru koresponduje se zaměřením na keramickou tvorbu a bylo plně využito, učitel motivoval žáky názornými ukázkami i vlastním příkladem. Co se týče rozvoje vlastní tvorby, měli žáci po celou dobu otevřený prostor k vyjádření vlastních pocitů a názorů, učitel do jejich tvorby zasahoval nenásilně a vhodnými prostředky. V hodinách se však neobjevily prvky cíleného sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Žáci obou uměleckých oborů, u kterých byla provedena hospitace, mají zvládnuty výstupy předchozího ukončeného ročníku základního studia nebo přípravného studia a jsou pedagogy vedeni k získávání znalostí a dovedností odpovídajícím výstupům aktuálního ročníku. Zdůvodněné hodnocení práce žáka v závěru sledovaných hodin nebylo zařazeno u žádného vyučujícího. Žáci nebyli vedeni k sebehodnocení. Žáci a učitelé spolu komunikovali otevřeně a výuka se nesla v přátelské atmosféře.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s právními předpisy, celkové hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu studia je motivační. V hodnoceném období prospěli s výjimkou jednoho všichni žáci, z toho s vyznamenáním 53 %. Žákovi, který neprospěl ve studijním zaměření hry na hudební nástroj, škola poskytla podporu a umožnila mu pokračování ve studiu v jiném studijním zaměření. Velmi dobré jsou výsledky vzdělávání skupiny žáků, kteří studují více uměleckých oborů či více hlavních předmětů v rámci hry na hudební nástroj.

Výsledky vzdělávání žáků škola eviduje, dlouhodobě je však neanalyzuje, zejména v oblasti předčasných odchodů žáků ze základního uměleckého vzdělávání. Porovnáním počtu přijatých žáků ke studiu a počtu žáků, kteří umělecký obor absolvují (ukončením posledního ročníku I. nebo II. stupně základního studia) bylo zjištěno, že dlouhodobě odchází ze školy po ukončení nižších ročníků nebo v jejich průběhu více než čtvrtina žáků. Zejména v kolektivní výuce, ale i v řadě studijních zaměření hry na hudební nástroj, se žáci v základním studiu neustále obměňují, aniž by studium absolvovali. Jednou z příčin fluktuace žáků je výše uvedený způsob přijímání ke studiu v ZUŠ, kdy uchazeči neabsolvují talentové zkoušky. Důsledkem častých předčasných odchodů žáků je i pravidelné překračování kapacity školy, kdy škola přijímá na začátku školního roku více žáků než je jejich nejvyšší povolený počet při vědomí, že někteří pro nedostatek talentu a neúspěšnost ze školy v průběhu roku odejdou. Ředitel školy stav nevyhodnocuje ani nepřijímá opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání.

Škola nevěnuje odpovídající pozornost motivaci všech žáků k učení a dosahování úspěšnosti ve vzdělávání, např. formou účasti v uměleckých soutěžích. V hodnoceném období se pouze jeden žák zúčastnil okresní soutěže ve hře na elektronické nástroje.

Výraznějším úspěchem je přijetí jednoho žáka na mezinárodní konzervatoř. Pozitivní je také činnost školy na poli kulturního života obcí, ve kterých vykonává činnost. Žáci s učiteli připravují pravidelně výchovné koncerty pro mateřskou a základní školu v Lubech, stejnou prezentaci vytváří pro místně příslušné obce i odloučená pracoviště. Škola se aktivně podílí na programu pravidelných vánočních koncertů. V rámci koncertní činnosti škola účelně spolupracuje s rodiči a zákonnými zástupci žáků a se zřizovatelem školy.

Další zjištění

Byl zjištěn nesoulad mezi údaji v Rozhodnutí vydaném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy o změně údajů zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení čj. 11891/2006-21, ze dne 9. 5. 2006, s účinností od 15. 5. 2006 (351 36 Nový Kostel 3) a údaji uvedenými v Rejstříku škol a školských zařízení (351 34 Kopanina 3, Nový Kostel). Místo poskytovaného vzdělávání je dle skutečnosti na adrese Nový Kostel 3, 351 34.

Závěry

Hodnocení vývoje

- V období od poslední inspekční činnosti se rozšířil počet odloučených pracovišť školy, základní umělecké vzdělávání je tak dostupné širšímu okruhu uchazečů.
- Více než čtvrtina přijatých žáků předčasně ukončuje vzdělávání, minimum žáků absolvuje celé základní studium.

- Škola již pátým rokem neposkytuje vzdělávání v literárně-dramatickém oboru zapsaném v rejstříku škol.
- Materiální zázemí pro vzdělávání ve výtvarném oboru se zhoršilo.
- Ředitel školy nepřijímá adekvátní opatření ke zlepšení výsledků základního uměleckého vzdělávání, oblast pedagogického vedení stagnuje.

Silné stránky

- Škola se v rámci regionální působnosti prezentuje jako přirozené kulturní centrum zejména v koncertní činnosti, kterou organizuje pro veřejnost a žáky jiných typů škol.
- Škola vytváří příznivé podmínky pro vzdělávání žáků, kteří mají zájem studovat více uměleckých oborů či více nástrojů (hlavních předmětů) v rámci hudebního oboru; žákům zapůjčuje hudební nástroje, v případě studia více hlavních předmětů jim snižuje úplatu za vzdělávání.

Slabé stránky

- Školní vzdělávací program je v části pro vzdělávání v uměleckém výtvarném oboru realizován výhradně se zaměřením na keramickou tvorbu. Zaměření však není ve školním vzdělávacím programu zřetelné, uváděné cíle vzdělávání nejsou srozumitelné pro žáky a rodiče, zejména v oblasti charakteristiky uměleckého oboru, která informuje o cílech plošné a multimediální tvorby, které nejsou v materiálních podmínkách školy realizovatelné.
- V oblasti pedagogického vedení školy nejsou nastaveny účinné kontrolní a hodnotící mechanismy, což se v průběhu vzdělávání negativně odráží např. v dílčích nedostacích metodického vedení výuky hry na hudební nástroje.
- Vedení školy neklade důraz na profesní rozvoj učitelského sboru, další vzdělávání pedagogických pracovníků je minimální.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vytvořit prostor pedagogickým pracovníkům pro další vzdělávání a kvalitní přípravu na vyučování např. přijetím dalších odborně kvalifikovaných učitelů.
- V rámci pedagogického vedení více komunikovat s učiteli o obsahu vzdělávání prostřednictvím pedagogické rady, na základě přijatých opatření revidovat obsah školního vzdělávacího programu v oblasti cílů vzdělávání výtvarného oboru.
- Zvýšit četnost kontrolní činnosti zejména v oblasti průběhu vzdělávání, zavést nové formy hodnocení výsledků vzdělávání (hospitační činnost vedení školy, vzájemné hospitace učitelů).

- Zlepšit podmínky vzdělávání ve výtvarném ateliéru, např. oddělit pracovní prostory pro žáky od skladovacích prostor materiálu a pomůcek.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace vydaná městem Luby dne 18. 11. 2009 včetně příloh a dodatků;
2. Rozhodnutí vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy o změně údajů zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení čj. 11891/2006-21, ze dne 9. 5. 2006, s účinností od 15. 5. 2006;
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 10. 2016;
4. Jmenování do funkce ředitele školy vydané Městem Luby ze dne 27. 6. 2012, s účinností od 1. 8. 2012;
5. Žádost o změnu zápisu v Rejstříku škol a školských zařízení ze dne 18. 10. 2016 (změna názvu školy a vznik nového místa poskytovaného vzdělávání Libá 225);
6. Usnesení ze 17. zasedání ZM Luby konaného dne 9. 5. 2016;
7. Žádost o změnu názvu školy a žádost o povolení zřídit novou pobočku – vyřízení žádosti Městem Luby ze dne 11. 5. 2016;
8. Školní vzdělávací program;
9. Školní řád;
10. Rozvrhy vyučovacích hodin;
11. Záznamy z jednání pedagogické rady;
12. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2015/2016;
13. Třídní knihy individuální a kolektivní výuky v hodnoceném období;
14. Přihlášky žáků ke studiu v ZUŠ;
15. Rozhodnutí ředitele školy o přijetí k základnímu uměleckému vzdělávání;
16. Školní matrika;
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků;
18. Plán DVPP 2016/2017 a Dlouhodobý plán DVPP ze dne 28. 8. 2016;
19. Měsíční školné pro žáky ZUŠ v Lubech a poplatky za půjčené nástroje platný pro školní rok 2016/2017;
20. Hlavní kniha rok 2015, účetní závěrka za rok 2015.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zdenka Spalová, školní inspektorka

Zdenka Spalová v. r.

Mgr. Jaroslava Petlíková, školní inspektorka

Jaroslava Petlíková v. r.

Mgr. Evžen Uher, odborník na základní umělecké vzdělávání

Evžen Uher v. r.

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

Věra Weberová v. r.

V Karlových Varech 30. listopadu 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Vladimír Vrba, ředitel školy

Vladimír Vrba v. r.

V Lubech 5. 12. 2016